47. ראה (השלישית דשבעה דנחמתא) (ישעיהו נד 17-11, נה 5-1)[1]

יא. עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וְיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים:

סֹעֲרָה: עבר פֵּעַל כמו **נֻחָמָה**.

סֹעֲרָה: ירושלים דומה לאנייה שניזוקה קשות על ידי סערה.

יב. וְשַׂמְתִּי בַּדְּכַד שְׁמִשׁתַּיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ:

וְשַׂמְתִּי בַּדְּכַד: לפי חוקי הדקדוק, היינו מצפים לראות שהכ״ף הראשונה תהיה רפויה והכ״ף השנייה דגושה, כמו ביחזקאל כז 16 : כַּדְּכֹד.

שְׁמִשׁתַּיִךְ: נדמה שהן שיני החומה (לפי מדרש תהלים המובא ברש״י) או החומות עצמן המקבילות למילה שְׁעָרַיִךְ. ואם כן, המשמעות תהיה זהה גם בתהל׳ פד 12 : כִּי שֶׁמֶשׁ (= חומה) וּמָגֵן ה׳. ואם נרחיק לכת, ייתכן שזהו מקור השם ׳שמשון׳.

יג. וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ:

וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה: בימות המשיח, יכירו כל העמים את אלוהי ישראל **וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ** וישרור שלום אוניברסלי. ההרמוניה הזאת מבוטאת לדוגמה בישעי׳ ב 3 : וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר ה׳...

יד. בְּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ:

טו. הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל:

הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל: הנה, את מי לירוא, אם לא אני? מי שגר ביחד אתך, יפול עליך? במילים אחרות : אין לירוא ממני כל עוד אהיה אתך. וכי לא אהיה אתך כל עוד אתה נאמן לי?

טז. הֵן הֲנֵה אָנֹכִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל:

יז. כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה:

א. הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב:

הוֹי כָּל צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ: מערכת טעמי המקרא קשה להבנה : המילה הוֹי היא קריאה. מדוע תחתיה, טעם מחבר?

מדוע אתנח תחת המילה כֶּסֶף כשהיא מחוברת להמשך?

ב. לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם:

בְּלוֹא לֶחֶם: לחם שאינו מזין, כל מה שאינו לחם. ביטוי הדומה ל-לֹא אֵל ול-לֹא עָם. (דברים לב 21).

ג. הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים:

---

[1] ההפטרה המקורית המצוינת במשנה תורה לקוחה מס׳ ירמיה כג 24-5. (הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק), (משנה תורה לרמב״ם, ספר אהבה, סדר התפילה, סדר ההפטרות).

וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים: אחזיר לכם את הפריבילגיות שנתתי לדוד. רמז למלך המשיח.

ד. **הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים:**

נָגִיד: נציין את הקשר פונטי עם האנגלית והצרפתית guide.

נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים: וּמְצַוֵּה הוא פועל.

1. אם נתייחס אל המילה מְצַוֵּה כשם עצם, היה צריך להיות מוקד מְצַוָּה בעקבות טעמי המקרא המחברים את שתי המילים נָגִיד וּמְצַוֵּה, **לְאֻמִּים** = **לְ-אֻמִּים** עבור האומות.
2. אם נתייחס אל המילה לְאֻמִּים לשון רבים למילה לְאֹם, אז וּמְצַוֵּה הוא הנסמך ולְאֻמִּים הסומך. אבל היה צריך להיות מנוקד נְגִיד ולא נָגִיד.

ה. **הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרֻוצוּ לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ:**